

دستورالعمل ظرفیت اشتغال به کار مهندسان عضو سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

مقدمه

این دستورالعمل برای مهندسان دارای پروانه اشتغال به کارحقیقی تدوین گردیده و شامل بخش‌های زیر می باشد:

بخش الف : تعاریف

بخش ب : ظرفیت اشتغال به کار

بخش ج : مواد عمومی

بخش الف : تعاریف

ماده ۱- تعاریف :

۱-۱. قانون : قانون نظام مهندسی وکنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ است .

۲-۱. شخص حقیقی : شخصی است که دارای پروانه اشتغال به کارمهندسی شخص حقیقی باشد.

۳-۱. پروژه ساختمانی : کلیه عملیاتی است که طبق ضوابط ومقررات مصوب ، ساخت وتأسیس وبازسازی آنها منوط به قبول مسئولیت وتأمین متخصصان ذی صلاح برای طراحی، محاسبه ونظارت براجرایی کارهای ساختمانی می باشد وشامل ساخت وساز جدید واحداث اضافه بنا دریک سطح یا طبقات وبازسازی می شود.

۴-۱. طراحی ومحاسبه : کلیه فعالیتها وخدماتی است که منجر به تهیه نقشه های لازم برای هریک ازمرحله (مقدماتی واجرایی) دررشته های مختلف مهندسی می گردد . این خدمات باید ازهرحیث جامع وکامل بوده ومطابق بامقررات ملی ساختمان ، آئین نامه ها ، استانداردها، ضوابط ومقررات شهرسازی ودستورالعمل شرح خدمات مصوب وزارت مسکن وشهرسازی باشد . مسئولیت صحت طراحی ومحاسبه هرپروژه ساختمانی درحدود دستورالعمل شرح خدمات مهندسی مصوب وزارت مسکن وشهرسازی بامهندس مربوطه می باشد.

۵-۱. مدت زمان طراحی ومحاسبه : مدتی است که درقرارداد بین کارفرما ومهندسان طراح ذیربط تعیین شده وحداکثر تا تصویب نقشه های اجرایی توسط مرجع صدور پروانه ساختمان ادامه خواهد داشت.

۶-۱. نظارت : مجموعه خدماتی است که برای حصول اطمینان ازانطباق عملیات ساختمانی وتأسیساتی با نقشه ها ومشخصات فنی عمومی وخصوصی کارارائه شده توسط مهندسان طراح وهمچنین انطباق با مقررات ملی ساختمان ، آئین نامه ها، استانداردها ، ضوابط ومقررات شهرسازی ودستورالعمل شرح خدمات مهندسی مصوب وزارت مسکن وشهرسازی ومواردی که درمتن نقشه ها ومدارک ضمیمه به آنها ارجاع شده است درساخت وسازها می شود. مسئولیت فعالیتهای این بخش با مهندس ناظر یا مهندسان ناظرذی ربط است .

۷-۱. مدت زمان نظارت : مدتی است که درقرارداد بین کارفرما ومهندس یا مهندسان ناظر تعیین گردیده است .

۸-۱. واحد کار : عبارت ازطراحی یا محاسبه ، یا نظارت ویا اجراء یك پروژه ساختمانی است .

۹-۱. صاحب کار : شخصی است حقیقی یا حقوقی که مالک یا قائم مالک کارگاه ساختمانی می باشد.

۱۰-۱. دوره نظارت : ازابتدای شروع نظارت مهندس ناظر تا پایان کار وارسال گزارش پایان عملیات ساختمانی به شهرداری یك دوره نظارت محسوب می شود.

۱۱-۱. ناظرساختمان: مهندس ناظر شخص حقیقی یا حقوقی دارای پروانه اشتغال به کارمهندسی دریکی ازرشته های موضوع قانون نظام مهندسی وکنترل ساختمان است که براجرایی صحیح عملیات ساختمانی درحیطه صلاحیت مندرج درپروانه اشتغال خود نظارت می نماید.

بخش ب : ظرفیت اشتغال به کار

ظرفیت اشتغال به کارمهندسان درپایه های مختلف به صورت شخص حقیقی

ماده ۲. ظرفیت اشتغال به کارمهندسی، عبارت است ازتوان وامکان ارائه خدمات مهندسی یك نفر مهندس دارای پروانه اشتغال به کارمهندسی درمدت زمان معین ، این مدت درخصوص مهندسانی که نسبت به ارائه خدمات طراحی یا محاسباتی رشته های ساختمان می پردازند یك سال تمام محاسبه شده است ودرخصوص مهندسانی که نسبت به ارائه خدمات نظارت براجرایی ساختمان مبادرت می ورزند به صورت دوره ای تعیین میشود، به این ترتیب که ازابتدای شروع نظارت تا پایان مرحله نازک کاری وارسال گزارش آن به شهرداری یك دوره محاسبه میشود. برای کنترل ظرفیت اشتغال به کار مهندسان که عبارت ازسطح زیربنا وتعداد کاراست ، این توان دریک برش زمانی تعیین می گردد.

۱-۲. چنانچه مهندسان دارای پروانه اشتغال به کارمهندسی بخواهند ، مجموعه خدمات مهندسی خودرا فقط دربخش « طراحی - محاسبه » ارائه نمایند ، حداکثر ظرفیت اشتغال به کار مهندسی ، درطول مدت یکسال ودرپایه های ارشد ، یك ، دو وسه مهندسی به شرح جدول زیرخواهد بود.

پایه های مهندسی	موضوع فعالیت	مجاز به فعالیت در گروههای ساختمان				حداکثر تعداد پروژه	حداکثر ظرفیت اشتغال در مدت یك سال
		الف	ب	ج	د		
سه	طراحی- محاسبه	*			۸	۴۸۰۰ مترمربع	
دو	طراحی- محاسبه	*	*		۶	۸۰۰۰ مترمربع	
یک	طراحی- محاسبه	*	*	*	۶	۱۲۰۰۰ مترمربع	
ارشد	طراحی- محاسبه	*	*	*	۶*	۱۶۰۰۰ مترمربع	

۲-۲. چنانچه مهندسان دارای پروانه اشتغال به کارمجموعه خدمات مهندسی خودرا ، فقط دربخش نظارت براجرایی ارائه نمایند ، حداکثر ظرفیت اشتغال به کارمهندسی آنان دریک برش زمانی ودرپایه های ارشد ، یك ، دو وسه مهندسی به شرح جدول زیرخواهد بود.

پایه های مهندسی	موضوع فعالیت	مجاز به فعالیت در گروههای ساختمان				حداکثر تعداد پروژه	حداکثر ظرفیت اشتغال در مدت یك سال
		الف	ب	ج	د		

سه	نظارت	*	*	*	۴	۲۴۰۰ مترمربع
دو	نظارت	*	*	*	۲	۴۰۰۰ مترمربع
يك	نظارت	*	*	*	۳*	۶۰۰۰ مترمربع
ارشد	نظارت	*	*	*	۳*	۸۰۰۰ مترمربع

۳.۲. حداکثر زیربنای يك پروژه در گروه ساختمانی « د » برای اشخاص حقیقی موضوع جداول بندهای ۱.۲ و ۲.۲ این ماده در ارائه خدمات مهندسی طراحی - محاسبه و نظارت حداکثر ۶۰۰۰ مترمربع خواهد بود.

۴.۲. چنانچه هر يك از مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار، مجموعه خدمات مهندسی خود را در هر دو بخش «نظارت» و «طراحی - محاسبه» توأم ارائه نمایند در این حالت تعداد کارویرینای کارهای طراحی یا محاسبه با ضریب ۰/۵ و نظارت با ضریب يك محاسبه و در هر برش از زمان تعداد کارویرینای پروژه های در دست اقدام ، نباید از تعداد کارویرینای اشتغال به کار تعیین شده در جدول بند ۲.۲ (بخش نظارت) تجاوز نماید.

۵.۲. تا زمانی که دوره نظارت پروژه ای به پایان نرسیده باشد آن پروژه جزء ظرفیت و تعداد کارهای مهندس محسوب می گردد.

۶.۲. ناظران حقیقی و دفاتر مهندسی نمی توانند به طور همزمان مسئولیت نظارت و اجرای يك پروژه واحد را عهده دار شوند.

۷.۲. در صورتیکه مهندسان طراح يك پروژه ، نظارت همان کار را عهده دار شوند ۸۰ درصد زیر بنا این دو کار جزء ظرفیت اشتغال به کار مهندس ذي ربط منظور می گردد.

۸.۲. ظرفیت اشتغال به کار اشخاص حقیقی شاغل در بخش های دولتی ، نیمه دولتی ، خصوصی و سازمانها و نهادهای عمومی که خارج از موضوع این دستورالعمل اشتغال به کار دارند عبارت از پنجاه درصد (۵۰٪) ظرفیت اشتغال به کار تعیین شده در این دستورالعمل می باشد که احراز آن از طریق خود اظهاری انجام می پذیرد ، لذا چنانچه اثبات گردد شخص حقیقی خلاف واقع خود اظهاری یا عمل نموده است به مدت دو سال از ارائه خدمات مهندسی طراحی و محاسبه و سه سال از خدمات نظارتی محروم شده و نمی تواند در این مدت از ظرفیت اشتغال به کار خود استفاده نماید، در این مدت به عنوان مجری ساختمان نیز نمی تواند اشتغال به کار داشته باشد.

۹.۲. در صورتیکه شخص حقیقی بخواهد خارج از محدوده استانی که در سازمان نظام مهندسی ساختمان آن عضو است ، از « پروانه اشتغال » خود استفاده نماید ، مکلف است به موجب تبصره ۲ ماده ۲۲ آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان ، مراتب را به طور کتبی به اطلاع سازمان نظام مهندسی ساختمان هردو استان برساند ، در این صورت کنترل و رسیدگی به تخلفات احتمالی شخص حقیقی در صلاحیت سازمان نظام مهندسی ساختمان استانی می باشد که عملیات اجرایی در آن استان صورت میگیرد و کنترل حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار تعیین شده شخص حقیقی برعهده هردو سازمان نظام مهندسی ساختمان استان خواهد بود.

۱۰.۲. چنانچه هر يك از مهندسان در دو رشته دارای صلاحیت و پروانه اشتغال به کار معتبر باشند ، مجموع ظرفیت اشتغال به کار و تعداد کارمندان در دو رشته عبارت از حداکثر اشتغال به کار و تعداد کارمندان تعیین شده در رشته و پایه مهندسی بالاتر است ضمناً ظرفیت اشتغال به کار و صلاحیت اینگونه مهندسان در پایه پایین تر منفرداً نمی تواند از ظرفیت و صلاحیت تعیین شده آن رشته تجاوز نماید.

بخش ج : مواد عمومی

ماده ۳- چنانچه اشخاص حقیقی بر اساس دستورالعمل مجریان ساختمان بخواهند در زمینه اجرا فعالیت نمایند ، باید دوره نظارت و « طراحی محاسبه » کلیه کارهای در دست اقدام آنان به پایان رسیده باشد.

ماده ۴- اشخاص حقیقی در بخش نظارت بر ساختمانهایی که به موجب این دستورالعمل ، استفاده مجری ساختمان در آنها الزامی است، مکلفند نسبت به اجرای ساختمان توسط مجری اطمینان حاصل نمایند و صدور پروانه ساختمانی توسط مراجع صدور پروانه و شروع هرگونه عملیات ساختمانی که مشمول دستورالعمل مجریان ساختمان می شود ، منوط به داشتن مجری ساختمان و معرفی وی به شخص حقیقی توسط صاحب کار می باشد . « پروانه ساختمان و مجوز شروع عملیات ساختمانی باید دارای امضای اشخاص حقیقی ذي ربط و مجری باشد.»

ماده ۵- چنانچه به دلیل پایان یافتن مدت قرارداد یا فسخ یا ابطال آن و یا فوت ، حجر ، ناتوانی «در صورت تأیید مراجع قانونی» شخص حقیقی، یا سلب صلاحیت قانونی وی و نظایران ، ادامه کار شخص حقیقی غیرممکن شود، عملیات ساختمانی متوقف شده و شروع مجدد آن منوط به وجود شخص حقیقی جدید خواهد بود . در این گونه موارد مرجع صدور پروانه ساختمان موظف است از ادامه کار کارتا معرفی شخص حقیقی صاحب صلاحیت جدید جلوگیری بعمل آورد.

ماده ۶- در صورتیکه صاحب کار، اجرای پروژه را بدون قصور شخص حقیقی به هر دلیل بیش از ۱۵ درصد مدت مندرج در قرارداد به تأخیر بیندازد و موضوع این تعلیق کار را بدو شروع تا پایان مدت مذکور مورد تأیید سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قرار گیرد شخص حقیقی مجاز خواهد بود تا تعیین تکلیف کار، نسبت به ارائه خدمات مهندسی پروژه دیگری در حدود ظرفیت تعیین شده از طریق مرجع ذي ربط اقدام نماید.

ماده ۷- در صورتی که طراحی، محاسبه و یا نظارت پروژه به دلایلی خارج از قصور اشخاص حقیقی نیاز به زمانی بیش از زمان اعلام شده در قرارداد داشته باشد اشخاص حقیقی موظف اند حداکثر تا يك ماه مانده به پایان مدت قرارداد برای طراحی و محاسبه و حداکثر ۲ ماه مانده به پایان مدت قرارداد مراتب را به کارفرما ، مرجع صدور پروانه ساختمان و سازمان نظام مهندسی ساختمان استان اعلام و از کارفرما درخواست تمدید قرارداد نمایند. کارفرما نیز با اشخاص حقیقی تمدید قرارداد می نماید. در صورتیکه بنا به دلایلی کارفرما یا اشخاص حقیقی طراح یا محاسب یا ناظر در پایان مدت قرارداد از تمدید قرارداد خودداری نمایند و مراتب با توجه به دلائل و اظهارات آنان مورد تأیید سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قرار گیرد اشخاص حقیقی موظفند مراتب خاتمه کار خود را همراه با ارائه کارهای انجام شده و گزارش وضعیت کار در مقطع پایان مدت قرارداد به کارفرما و سازمان نظام مهندسی ساختمان استان و مرجع صدور پروانه ساختمان اعلام نمایند. در این حالت اشخاص حقیقی مسئولیتی نسبت به کارهایی که بعد از اتمام قرارداد انجام میشود نخواهند داشت و کار مورد بحث از ظرفیت اشتغال آنان خارج می شود. بدیهی است مسئولیت کلیه کارهای انجام شده در مدت قرارداد به عهده اشخاص حقیقی خواهد بود.

ماده ۸- در محل هایی که مهندس در رشته های چهارگانه معماری - عمران - تأسیسات مکانیک و تأسیسات برقی به تعداد کافی نباشد از خدمات مهندسی رشته مرتبط با آن رشته استفاده گردد. در صورتیکه تعداد مهندسان مرتبط نیز کفایت ننماید در امور طراحی از خدمات کارانه های دارای صلاحیت در آن رشته با سرپرستی و تأیید مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار در حدود صلاحیت تعیین شده آن در همان رشته استفاده گردد. بدیهی است نقشه های اجرایی ذي ربط می بایست به تأیید مهندسان موصوف برسد.

ماده ۹- این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ به مدت دو سال لازم الاجرا است و ظرفیت اشتغال به کار اشخاص حقیقی شامل کلیه کارهای نظارت قبل و بعد از تاریخ ابلاغ آن که دوره نظارت آنها به پایان نرسیده است و طراحی و محاسبه انجام شده سال جاری می شود.

ماده ۱۰- در صورتیکه شخص حقیقی از حدود وظایف و مسئولیتهای مندرج در این دستورالعمل و شرح خدمات گروه های مهندسی ساختمان و سایر دستورالعملهای ذي ربط عدول نماید و یا مرتکب خلاف شود به استناد مواد ۸۵ و ۹۱ و بند ج ماده ۲۲ آئین نامه اجرایی قانون ، به تخلفات حرفه ای ، انضباطی ، انتظامی وی یا عدم توجه به ابلاغیه ها و ابلاغیه های قانونی ، رسیدگی و رفتار خواهد شد.

ماده ۱۱- در موارد سکوت یا ابهام نظر وزارت مسکن و شهرسازی ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۲- این دستورالعمل شامل ۱۲ ماده و ۲۱ بند می باشد